

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาถึงความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพศ คณะ ปีการศึกษา ภูมิลำเนา และอาชีพบิดา (มารดา) กับที่พักอาศัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยายประเภทการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบ 2 ทาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในแต่ละชั้นปีเป็นตัวแปรตาม / เพศ คณะ ปีการศึกษา ภูมิลำเนา อาชีพบิดา (มารดา) และที่พักอาศัย เป็นตัวแปรต้น และคะแนนการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเป็นตัวแปรร่วม (Covariate)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยจากทบวงมหาวิทยาลัย และลงทะเบียนเข้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2525 - 2527 ซึ่งแบ่งเป็นประชากรย่อย 2 ประเภท คือ

ประชากรกลุ่มที่ 1 เป็นนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 530 คน

ประชากรกลุ่มที่ 2 เป็นนิสิตที่อาศัยอยู่นอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 9,085 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากประชากรทั้ง 2 ประเภทข้างต้น โดยให้กลุ่มประชากรประเภทที่ 1 เป็นหลัก แล้วเลือกสมาชิกจากประชากรในกลุ่มที่ 2 ให้มีคุณลักษณะคล้ายกับประชากรกลุ่มที่ 1 ในด้าน เพศ คณะ ปีการศึกษา และภูมิลำเนา และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยมีคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ เพศ คณะ ปีการศึกษา และภูมิลำเนา เป็นตัวแปรแบ่งชั้น

การจับคู่โดยยึดหลักเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด และแตกต่างกัน เฉพาะประเภทที่พักอาศัยเท่านั้น

ในที่นี้ได้กลุ่มตัวอย่างจากนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทละ 295 คน รวมแล้วได้ศึกษานิสิตทั้งสิ้นจำนวน 590 คน

สำหรับการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง แสดงโดยสถานภาพจำแนกตาม เพศ คณะ วิชาการศึกษา ภูมิลาเนา และอาชีพบิดา (มารดา) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 - 5

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ที่พักอาศัย เพศ	ในหอพัก	นอกหอพัก	รวม
ชาย	179	179	358
หญิง	116	116	232
รวม	295	295	590

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวน เท่ากัน

ตารางที่ 2 จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ

ที่พักอาศัย คณะ	ในหอพัก	นอกหอพัก	รวม
อักษรศาสตร์	12	12	24
วิศวกรรมศาสตร์	29	29	58
พาณิชยศาสตร์ฯ	21	21	42
วิทยาศาสตร์	31	31	62
รัฐศาสตร์	30	30	60
สถาปัตยกรรม- ศาสตร์	7	7	14
ครุศาสตร์	63	63	126
แพทยศาสตร์	7	7	14

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ที่พักอาศัย คณะ	ในหอพัก	นอกหอพัก	รวม
นิเทศศาสตร์	15	15	30
สัตวแพทยศาสตร์	13	13	26
เศรษฐศาสตร์	8	8	16
ทันตแพทยศาสตร์	5	5	10
นิติศาสตร์	23	23	46
เภสัชศาสตร์	27	27	54
ศิลปกรรมศาสตร์	4	4	8
รวม	295	295	590

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ รองลงมาคือ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ตามลำดับ นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์มีจำนวนน้อยที่สุด และนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละคณะมีจำนวนเท่ากัน

ตารางที่ 3 จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปีการศึกษา

ที่พักอาศัย ปีการศึกษา	ในหอพัก	นอกหอพัก	รวม
2525	73	73	146
2526	106	106	212
2527	116	116	232
รวม	295	295	590

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามปีการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2527 รองลงมาคือปีการศึกษา 2526

และปีการศึกษา 2525 ตามลำดับ และนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละปีการศึกษามีจำนวน เท่ากัน

ตารางที่ 4 จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา

ที่พักอาศัย ภูมิลำเนา	ในหอพัก	นอกหอพัก	รวม
ภาคกลาง	128	128	256
ภาคเหนือ	46	46	92
ภาคใต้	38	38	76
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	83	83	166
รวม	295	295	590

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ และนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละภูมิลำเนามีจำนวน เท่ากัน

ตารางที่ 5 จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพบิดา (มารดา)

ที่พักอาศัย อาชีพ บิดา (มารดา)	ในหอพัก	นอกหอพัก	รวม
รับราชการ	98	73	171
รับจ้าง	23	25	48
ค้าขาย	117	161	278
เกษตรกร	50	30	80
อื่น ๆ	7	6	13
รวม	295	295	590

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตที่ บิดา (มารดา) มีอาชีพค้าขาย รองลงมาคืออาชีพรับราชการ เกษตรกร และรับจ้าง ตามลำดับ และ เมื่อพิจารณานิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตที่บิดา (มารดา) มีอาชีพค้าขายมากที่สุด รองลงมาคืออาชีพ รับราชการ เกษตรกร และรับจ้าง ตามลำดับ เช่นเดียวกับโดยส่วนรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบบันทึกข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย

1. ลำดับที่
2. เลขประจำตัว
3. เลขประจำตัวสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัย
4. เพศ
5. คณะ
6. ปีการศึกษาที่ เข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1
7. ภูมิลำเนา
8. อาชีพบิดา (มารดา)
9. ประเภทที่อยู่อาศัย
10. คะแนนการสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัย
11. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA.) ในแต่ละชั้นปี

ข. วิธีดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตคัดลอกข้อมูล เพื่อทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง ผู้อำนวยการกองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวหน้าฝ่าย ทะเบียนและประมวลผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย

2. รวบรวม เลขประจำตัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียน เข้า ศึกษาในชั้นปีที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 ถึงปีการศึกษา 2527 และอาศัยอยู่ในหอพักของ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากฝ่ายวางแผนและพัฒนา กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ คณะ ปีการศึกษาที่ เข้าศึกษา ในชั้นปีที่ 1 ภูมิลำเนา และอาชีพบิดา (มารดา) ลงในแบบบันทึกข้อมูล

3. คัดลอก เลขประจำตัวของนิสิตที่อาศัยอยู่นอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่คัด เลือกโดยการจับคู่ให้มีคุณลักษณะคล้ายกับนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้าน เพศ คณะ ปีการศึกษา และภูมิลำเนา และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยมีคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ เพศ คณะ ปีการศึกษา และภูมิลำเนา เป็นตัวแปรแบ่งชั้น

4. นำแบบบันทึกข้อมูลให้ฝ่ายทะเบียนและประมวลผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คัดลอกคะแนนเฉลี่ยสะสมในแต่ละชั้นปี และเลขประจำตัวสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัยของนิสิต ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5. คัดลอกคะแนนการสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างจาก กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ลงในแบบบันทึกข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล /

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ยสะสม ในแต่ละชั้นปี

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบ 2 ทาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในแต่ละชั้นปี เป็นตัวแปรตาม และคะแนนการสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัยเป็นตัวแปรร่วม

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบ 2 ทางนี้ ได้จัดกระทำ 14 ครั้ง แต่ละครั้งใช้ ตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ ที่พักอาศัยและเพศ ที่พักอาศัยและคณะ ที่พักอาศัยและปีการศึกษา ที่พักอาศัยและภูมิลำเนา ที่พักอาศัยและอาชีพบิดา (มารดา) ซึ่งจัดกระทำอยู่ละ 3 ครั้ง แยกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสมในแต่ละชั้นปี ยกเว้นที่พักอาศัยและปีการศึกษา จัดกระทำ 2 ครั้ง

ในแต่ละครั้งของการวิเคราะห์ใช้ระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ .05 และถ้าพบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบ 2 ทางมีนัยสำคัญ จะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของ คะแนนเฉลี่ยสะสมในแต่ละชั้นปี โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe')

การคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส เอกซ์ (Statistical Package for the Social Science^x)